

Kolozsvárt, 1891.

Már most miért terjesztették ezen ígére-
tükönk elé? Pusztán azért, hogy a
kormány képest saját engedelmségi kész-
ségeit kijelentsék. (Élénk helyeslés.) Ugy
van! a szélső baloldalon.) És ha a miniszterelnök
engedelmességet, hogy minden változtatás
előtt jog a javaslat elfogadtatni, miért
nem terjesztették ezt a törvény-
javaslatot ebben a nyári hónapban még to-
vább, midőn nem lehet azon változtatni?
(Ugy van! a szélső baloldalon.)

De mi tudjuk, hogy a parlamentáris-
mus a princípiuma, hogy elkészített dolgok-
kat, ha a törvényhozást megeléjleni és
elfogadásra kényszeríteni. Ezen azért
fogunk fejteni minden erőnkkel, hogy
egy utat a merényletet, mely a parlamenta-
rismussal szembe, visszaverjük. (Élénk helyeslés!
Ugy van! a szélső baloldalon.)

Tegnapelőtt elmondotta a miniszterel-
nök, hogy az őnkormányzatot nem kérte az őnkör-
mány, és az őnkörhelyest kiáltottak a minisz-
terelnöknek, és így folytatják tovább a
törvényjavaslatot.

És mondják, nem egy kormánypartit
kérte, hanem csak rosszul, hogy még a formát
is tartják meg, hogy egyszerűen csak ki-
áltják a napiparancsot és az őnkör engedelmsé-
gi tartoznak. Nem ehhez voltak szokva.

Vajon a parlamentárismust lehetetlen-
né az őnkormányzatot? Nézzük meg mi-
ért áll a parlamentáris kormányrendszer? Áll
a parlament a korona, másodsor a kormány és
másodsor a nemzet hatalmából. (Ugy van!
szélső baloldalon.)

A korona és a törvényhozás hatalma
a kormány közvetítő képe. Míg a tör-
vényhozás időről-időre van összehívva, ad-
a kormány és a korona hatalma állandó.
Ugy van! a szélső baloldalon.) A koronának
a kormány hatalmával szemben, min-
a alkotmányos államban a törvényhozás ma-
a legteljesebb jogkörök egyike fenn-
tartani, mert nagyon jól tudja, hogy a ko-
rona hatalma és a kormány hatalma agresz-
zív természetű és mindig terjedni óhajt.
(Ugy van! a szélső baloldalon.)

A parlamentárismusnak egyik becses és
értékes része az, hogy felelős kor-
mány választva, a korona hatalmának ezen
szükségleteit határozza meg. (Ugy van!
szélső baloldalon.) Ha tehát az őnkör-
mánytati intézmények megszűn-
nének, ha azok nem lennének egyebek, mint
a jogalkotás, a jogalkotás egyszerű eljárási,
ha a nemzet őnkör- és törvényhozásáról
mondott, mit fogunk tapasztalni? Lesz egy
kormányhatalom és lesz egy korona, a mely
mindig állandó és lesz egy nemzeti hatalom,
a mely a törvényhozás útján nyilvánul; de
a nemzet hatalom csak időszakonként ér-
vénytelen, minden öt esztendő választás al-
talánval.

Az állandó hatalomnak sokkal több ereje
van, mint az időszakonként megújuló hat-
alomnak és ha tekintjük, hogy a kormány
mely eszközökkel rendelkezik, hogy a válasz-
tásnak nemcsak a maga erejével veszi részt,
hanem részt vesz az egész arisztokráciának,
a főpapoknak, (Halljuk! Halljuk!) az állami
szolgálatnak, az összes hivatalnoknak erejével
és hatalmával; (Élénk helyeslés a szélső bal-
oldalon.) Ha azt látjuk, hogy a kormány a
kinevezések által részt vesz az államhatalmával,
hogy egyeseknek ígéreteket tehet; ha ismer-
jük azt az országot és tudjuk azt, hogy máris
hová jutott a csendes centralizáció követ-
keztében; (Igaz! Ugy van! a szélső baloldo-
lon.) hogy ebben az országban a hivatali ke-
resek száma rendkívül megnövekedett, hogy
a kereslet sokkal nagyobb, mint a kínálat;
akkor bátran mondhatjuk azt, hogy a par-
lamentárismust megromítja az az elajlásodás,
mely a szolgálat, a mely azért érvényesül,
hogy valaki valamiféleképpen hivatalba jut-
hasson; (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalo-
lon.) mert igaz van Toquevilnek, hogy nem az
a korrupció alkalmazzák el a népeket, a mit a
hatalmasok alkövetnek, hanem az, a mit el-
követnek az egyesek, hogy a hatalomhoz
jutassanak. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldo-
lon.)

És ha végig tekintünk Magyarországon,
látjuk azt a nagy társadalmi betegséget, hogy
itt már nem akarnak az emberek dolgozni,
hanem mindenkinek hivatal kell, hogy a
munkát elkérjék, de a hivatalt keresik, hogy
az emberek tanulnak és nem tanulnak, de
csak az oklevél elnyerésére törekednek és
protektorokat keresnek; tapasztaljuk azt, hogy
oklevélkínál és protektoroknál fogva egész
következőleg lépnek fel, hogy az állam őket
tartassa és el adjon nekik kenyeret. (Igaz!
Ugy van! a szélső baloldalon.) Ha látjuk azt,
hogy a diplomás proletárok osztálya tömény-
telenül nagy számban szaporodott meg, meg-
fogjuk itélni tudni, hogy a hivatali kineve-
zések alkalmával mennyi a kínálat, bár ke-
vés a kereslet. Ezen aránytalanság a kereslet
és kínálat között és azon törekvés, hogy va-
lami hivatalba jutasson, hatalmat és módot
nyújt a miniszternek a parlamentárismusnak
az egész vonalon való meghamisítására. (Igaz!
Ugy van! a szélső baloldalon.) mert azt a
hivatalt nem adják ám ingyen, hanem adják
azért, hogy az illető mondjon le politikai
meggyőződéséről (Élénk helyeslés a szélső
baloldalon), hogy hozzártatózó, szűlei és
testvérei a kormánnyal szemben barátságos
magatartást kövessenek. (Zajos helyeslés a
szélső baloldalon.)

Hogya pedig az eddig kifejtett cenzu-
ráliáció mellett a cenzurálisziózt még bő-
vítjük is, ha azon számos kinevezési jog mel-
lett a közigazgatási tisztviselők kinevezési
jogát is a kormány kezébe adjuk, akkor a
parlamentáris rendszer meghamisítására, a
közérdekek megrontására, hatalmas eszköz-
adunk kezébe, hogy a nemzetet nem egy par-
lamentáris és alkotmányos, hanem egy par-
lamentáris és alkotmányos, hanem egy par-

hanem hivatalhajászó csöcseléké tegye. (Za-
jos helyeslés a szélső baloldalon.)

A kormány hatalma állandó és az egye-
dül a képviselőválasztások szorított nem-
zeti hatalom őnkormányzat híján teljesen
gyenge, mert csak időleges. Minthogy pedig
időleges, a királyi hatalom érdekében a kor-
mány képes lesz nemcsak a választásokat
korruptálni, hanem a képviselőház megter-
társításra befolyást gyakorolni. (Zajos helye-
sés a szélső balon.) A mely perczenben a ha-
talmak egyensulya, a mely a nemzet és a
korona hatalma közt való egyensulyban áll,
megzavarodik az egyik fél javára, bekövet-
kezik annak a veszélye. hogy az erősebb ha-
talmak; a korona, a gyengébb hatalmat; a
nemzet hatalmát, megsemmisíti és elnyomja.
(Zajos helyeslés a szélső balon. Mozgás jobb-
felől.)

A parlamentárismus a nemzet belső
erőinek kifejtéséből áll. És ha az őnkör-
mányi intézmények hiányoznak, melyek a nem-
zeti erőket csoportokba egyesítik és a cso-
portokból nagyobb egységeket alkotnak s ek-
ket egyesek erejét nagy tömegben állítják
a küzdelembe, ha ezen tényezők a harc-
ból kiesnek, akkor a nemzeti hatalom sokkal gyen-
gebb lesz, mint a korona hatalma. (Zajos he-
lyeslés a szélső balon.)

Az őnkormányzat kiképezi az embere-
ket abban, hogy ismerjék jogait, tudjanak
velük élni, s hogy minden erőszak, elnyoma-
tás, jogtalansággal szemben képesek legyenek
ellentállani.

A kormányok tevékenységének és ha-
talmi terjeszkedésének csak egy korlátja van
s ez a nemzet ellenállása. A mely nemzet tud
spontán, mintegy varázstűrése ellenállni, az
a nemzet maga szabadságát és alkotmányát
mindig képes is lesz megvédeni (Zajos helye-
sés a szélső balon) Ott van a példa Angli-
ában: Francis Jankz a cityben kemény be-
szédet tartott az angol király ellen. Az an-
gol király kiadta a parancsot és öt börtönbe
hurcozták. Anglia népe védelmére a jogta-
lan bebörtönzés ellen és ennek az ellenállás-
nak lón következzék, hogy a „Habeas corpus“
aktának állandó uralma a nemzet számára
biztosított. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Hampden János egy pár shillingre rugó
jogtalan hajózási díjat, melyet a parlament
nem szavazott meg és a melynek megfizet-
ésére a bíróság is elítélte, megtagadott. Ez
főriás tény volt. Mi lett volna, hogy ha
Angliának egész népe nem állott volna Hamp-
den János oldalára, nem fejtett volna ki el-
lenállást, akkor nem vitva volna ki az angol
nemzet azon jogát, hogy meg nem szavazott
adót, még a király rendelte folytán sem le-
het behajtani? (Élénk tetszés a szélső bal-
oldalon.) Ott van Wikles esete. (Halljuk!
Halljuk!)

Wilkes, ki nem is volt tisztességes
ember, saját útján megtámadta a hatalmaso-
kat, ő erre büntetett és parlamenti széké-
lőt jogtalanul megfosztott. A társadalom fel-
sőbb osztályai ellene voltak. A midőn látta
a nép, hogy a népképviselőjének joga meg-
támadtatott, Anglia népe védelmére felkelt
zavarok keletkeztek és az angol parlament
határozatával szemben, de a jognak és igaz-
ságnak megfelelőleg, a nemzet alkotmánya
kibővítettett azzal, hogy általános elfogadási
parancsot töltsék senki sem lehet börtönbe
zárni. A nép ellenálló képességében áll az al-
kotmány biztosítéka, nem pedig abban, hogy
a miniszterek tölnek a hatalom székében, mert
a minisztereket ki lehet cserélni s a hatalom
ugyanazon melegsággal, melyen ma Szapáry
Gyula gróf miniszterelnök, a felbőrdült ho-
lnap a hatalom akarata által fogva Pálffy
Móricz gróf, kivel egyszerre kapta meg az
arany gyapjat a miniszterelnök ur; Pálffy a
multban szerzett és ő a jövőben szerzendő
érdemeiért. (Ugy van! a szélső baloldalon.)
A nemzet ellenállási képességének organiz-
musa az őnkormányzat, melyet a választás
tesz a nemzet sajátjává és ebben él, ebben
hat és ebben fejt ki az erőt. (Ugy van! a
szélső balon.) Ez szolgált a multban a nem-
zet alkotmányának védelmére s a mult ta-
nulásai arra tanítanak bennünket, hogy az
a jövőben is védelmi szolgálni. (Ugy
van a szélső balon.) A magyar nemzetnek
a multban alkotmányos küzdelemben szer-
zett tanulsága nem kicsinylendő. Az olyan
mint a drága gyöngy, a mely úgy születik,
mint a drága gyöngy, a mely olyan seb kö-
vetkeztében és fájdalom nyomán. (Ugy van!
a szélső balon)

Intézmények nevelik az embereket, in-
tézmények alkotnak az emberek. Az intéz-
mények erkölcsileg kihatnak az emberekre
s az emberek erkölcsileg kihatnak az intéz-
ményekre, melyek az állampolgárokat sa-
ját joguk tudatára ébresztik, jogvédelemre
tanítják, a jogvédelem eszközeivel való bá-
násmodban jártassá teszik. Ez nyilvánul az
őnkormányzatban s ezért az őnkormányzat-
tal bíró nemzetek ellenállására is képesek.
(Ugy van! a szélső balon.) Az ellenállás or-
ganizmusáról lemondani nem bölcsesség, ha-
nem mindig oktalanság. Homér költemé-
nyeiben hősei mindig páncélban és vértet-
zetten jelennek meg s a görögök nem azt
büntették meg, ki a támadás eszközeit, a dár-
dát, kelevért eldobta, hanem azt, a ki a
védelem eszközeit a pajzsot vesztette el! E
harcból a nemzetnek védő pajzsát a megyei
őnkormányzatot mi megoldozzuk! (Élénk
helyeslés a szélső balon.) s bármint akarja-
nak is önkör, a nemzet jogainak érvényesülé-
se kell és érvényesülni is fog, és a pajzsot vá-
lasztóinknak hazavisszük. (Zajos tetszés és
taps a szélső balon. Mozgás jobbfelől.)

Perlaky Elek: Ez kérdés!

Ugron Gábor: A ki azt hiszi, hogy ez
kérdés, az úgy látszik azt gondolja, hogy
itt nem férfiak, hanem puha asszonyok ül-
nek a kék és meleg székben, akiket a kék és meleg székben

meg fog akadályozni kötelességük teljesíté-
sében. Ugyen meggyőződve a t. képviselő
ur, hogy ha harccsal, párvíadallal lehetné
el dönteni a kérdést s ha vértünk lehetne
feláldoznunk, mint ez régen történt, mikor
vezér állott vezérrel szemben, én ettől a
harctól sem fognék idegenkedni. (Élénk he-
lyeslés a szélső balon.) Szégyen és gyalázat-
tal kellene, t. ház, fejemet az atyáim által
bírt földre lehajítani s nem bírnék megpi-
henni abban a temetőben, a hol őseim nyu-
goznak, a kik annyiszor küzdöttek és vé-
rezték a hazáért, hogy ha azért, mert me-
leg van s mert kitartás kell, vissza tudnék lépni
vagy meghátrálni kötelességem teljesítése
előli (Hosszantartó zajos tetszés, éljenzés és
taps a szélső balon.)

A mult század végén a szabadság első
hírnökeinek egyike, mielőtt a vérmezőre lé-
pett volna, holtzénél ezt írta börtönének
falára: Laetius timeo florebis. A törzs erő-
sebben fog kihajítani. Midőn önkör most fej-
szecsapásukat a nemzet őnkormányzatára emel-
ték, megismertük őnkormányzatunkban a kin-
cses és elvesztésében a veszélyt. Azt mi te-
hát nemcsak védelmezni, hanem fejleszteni is
fogjuk, hogy az a törzs, melyet fejcsapások-
kal megsebeztek, ha ledöntik is, sokkal erő-
sebben hajtszon ki (Tetszés a szélső balon)
és kell is, hogy kihajtszon, mert az az anya-
földről, a nép akarataiból, a nép multjából
származik, s a mi ott gyökert vert, annak
kiirthatatlan ereje van. (Élénk tetszés a szélső
balon.)

Ezen ezen okból a törvényjavaslatot
nem fogadom el és kérem a t. házat, hogy
határozati javaslatommal elfogadni méltóztas-
sék. (Hosszantartó zajos helyeslés, éljenzés és
tetszés a szélső balon.)

Oláhok lázadása a gyalui ha- vasokon.

Gyalui, 1891. Julius 10

— Saját levelezőnkől —

A közbiztonsági állapotokról sajnos szo-
mora dolgokat kell írnom innen a havasok
aljáról.

A gyalui havasi erdőbirtokok java-
része a kincstár tulajdonát képezik s az er-
dészeti közvegy által az erdők kezelése szak-
szertsen tervezetik, a mi a havasi lakosság-
nak, a mely az erdőt folytonosan lopni és
rongálni szereti, sehogysincs inyére.

Különösen a beerdősülésnek induló ré-
szek tilalmazása nem tetszik nekik egyálta-
lán. Látják őket az, hogy a fél méteres s
ennél kisebb és nagyobb apró csemeték kö-
zött bujdan tenyésző fűvet marháikkal miert
nem lehet lelegetni. Cseppet sem törődnek
az erdők fenmaradására irányuló tilalom-
mal, csak legelőjük legyen mentől nagyobb.

E hó 8-án is a Bánffy-Hunyadfalról viz-
szaérkező albák lakosok, számszerint mint-
egy 90-en elkezdték marháikat legeltetni a
Szt. Anna nevt. havasrészen, mely tilalmi tá-
blákkal bőven el van látva.

Ez alkalommal valóságos lázadást idéz-
tek elő, melynél kevésbé mult, hogy vér nem
folyt.

Az állami erdővédszemélyzet közül mint-
egy 10-en megakadályozni igyekeztek az er-
dőrongálást, azonban a kincstári közvegyek
előbb kövekkel dobálták, azután közrefogták
s fejezével agyonveréssel fenyegette
a vad népet és csak a kincst. személyzet ve-
zetője Nemes Károly erdőgondnok erőies és
a mellett tapintatos fellépésének lehetett tu-
lajdonítani, hogy a dolog vérontásra nem
került.

Sem a tilos legeltetéssel sem egyéb
praevarikációval felhagyni ezek a havasi
oláhok nem akarnak. Fejszékkel és kődobá-
lással felelnek e helyett, hogy a hivatalos
közvegyek felszólításaira a praevarikációt, be-
szűntetnék és nevüket bevallának.

A legmegátalkodottabbak ezek között
az albák lakosok, kik közül e hó 1-én is
200 ember fenyegette agyonveréssel a kincst-
ári erdészeti személyzetet.

Czélzottak ezek minduntalan 1849-re és
kijelentették, hogy egy Vasvári féle vérfür-
dőt fognak a tilalom fenntartása esetén is-
mét rendezni a havason.

E szomorú közbiztonsági állapotok meg-
szüntetésé tekintetéből a tettesek és ellen-
szegítők egy kis részét névszerint bejelen-
teni készült az erdőgondnokság és illetékes
hatóságoknak. — Kivánsat volna azonban,
ha a megye sürgősen intézkednék ezekben
a dolgokban; mindennekfelett pedig a gyalui
csendőrszállomás létszámának szaporítása
szükséges sürgősen.

Nem lehet tudni, hogy melyik nap áll
be egy olyan vérfürdő, a melynek csak elő-
hírnöke volt a mult év előtti, midőn a hi-
degzsamosi határban egy erdőrt két oláh
atyafi vadallati kegyetlenséggel, a legbruta-
lisabb módon meggyilkolt; a nép nem tudni,
mi által roppant demoralizálva van, valószi-
színűleg titkos bujtogatók működnek közre,
felgyújtással fenyegetik az erdőházakat, le-
mészárlással a kint lakó erdész-személyzetet
és családtagokat. Ha a hatóság gyorsan nem

intézkedik, hogy e fenyegetést be is váltják,
abban kételkedni alig lehet.

r. l.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 11.

— Az Erdélyrészi Kárpát-Egye-
sület f. hó 12-én nem tart választmányi
gyűlést, mivel az egyesület titkára még min-
dig beteg. F. hó 20-án azonban rendkívüli
választmányi gyűlés fog tartatni, melyen
igen fontos ügyek fognak tárgyalatni.

— Végfárgyalás. Putnoki Domo-
kos kolozsvármegyei földbírtokos és Dózsa
Endre tekei tőszegabíró párbajtgyében ma-
volt a kolozsvári kir. törvényszéknél a végfár-
gyalás. A törvényszék mind két félt 14 napi
fogságra ítélte.

— Gyalui Farkas kolozsvári jó-
nevű hírlapíró társunkat a vallás- és közok-
tatásügyi miniszter kinevezte a kolozsvári
egyetemi könyvtárnál fűresedésben levő könyv-
tártszint állomására.

— Gyászhir. Abrudbányai Béla erdő-
igazgatót és a kolozsvári kir. erdőigazgatóság
főnökét súlyos családi csapás érte. Legna-
gyobbik fia, Béla, ki bel és külföldi intéze-
tekben kitűnően végzett, tifuszból elhunyt. A
család által kiadott gyászjelentés így szól:
Alólírottak bánaos szívvel tudatják, hogy
szeretett fiok, testvér unoka és rokon A b-
rudbányai Abrudbányay Béla, f. hó 10-én
előtérnek 25-ik évében, rövid szenvedés után
megszűnt élni. Béke legyen porai felett!
Abrudbányai Abrudbányay Béla, m. kir. erdő-
igazgató, neje született Engländer Betti, mint
bánaos szűltük. Gyermekük: Meláni, Irma,
Irén, Ervine, Sándor, Géza és Ede mint test-
vérek. Özv. Abrudbányai Fikler Sándorné,
mint nagyanya.

— Közlekedési akadályok Hid-
velvén. Hidvelvén a Hidfő-utczában a min-
denféle rendek és rendeltetések fő kutfje:
a hatóság csinál rendeltetéseket. Az ottani
parterközítés miatt felhalmoztatott annyi kö-
vet, hogy sok helyen az utca nagyrésze el-
van foglalva és csak egy keskeny járó ma-
radt a szekér közlekedés számára. Miután
pedig este mindenik lámpa nem ég, tegnap
is megtörtént este 10 órakor, hogy egy fo-
gat a mint a kórákásokat kikérteni igyeke-
zett, a lámpaszlopnak hajtott a sötétben
neki, s a ló és szerszám alapos sérülést szen-
vedett. Nincs rendjén az, hogy a hatóság
járjon elől jó példával a szabályrendeletek
megszegésénél. Ha csakugyan elkerülhetle-
nül szükséges ez utnak kövekkel való bera-
kása, abban az esetben szüntesse be a ha-
tóság a szekér közlekedést azon az utczán,
hogy balesetek ne merüljenek fel.

— A kéményseprőkre általános
panasz nyilvánul a gazdák és háztulajdono-
sok részéről. Vagy rosszul, vagy sehogys
teljesítik feladataikat, és mellet grombak és
követelők. Csaknem mindenik háznál felhang-
zik a panasz a mostani hatósági tűzszemle
alkalmával. Hogy ez a panasz teljesen igaz,
hogy a kéményseprő mizeriák tényleg fenn-
forognak, azt bizonyítják azok a sok kémény-
tűzek, a melyek csak nem mindennap fel-
merülnek. Ideje volna, hogy a hatóság gyö-
keres intézkedésekkel javítsa a türhetetlen
állapotokon.

— A kolozsvári iparosok „Egyet-
értés” daloskőre dallal és tánczszal egy-
bekötött erdei kirándulását, mely a mult va-
sárnapról a kedvesőten idő miatt elmaradt,
holnap vasárnap fogja megtartani a „Hőja”
nevű erdőben. A meghívók és a már kivál-
tott jegyek ez alkalomra is érvénybe ma-
radnak.

— A siketnémák gyászsa. Kre-
nedits Ferencz a váci siketnémák igazga-
tója, a ki Kolozsvárt a redutban pár hét
előtt tartott siketnéma intézeti vizsgán mint
ministeri biztos működött, mint részvételt
értesülünk, hirtelen elhunyt. Az egészséges
kinézetű öreg ur 62 éves volt s 40 évig volt
a siketnémák intézetének élén.

— Requiem. Szentmarjai Lajos, a
váratlanul elhunyt derék honvéd százados
lelki tódveért, az elhunyt fivére Szentmarjai
Dezso m. vásárhelyi tsvzéki bíró ma gyász-
isteniszteletet tartatott a m. vásárhelyi plé-
bánia templomban. A szívszélhűdésben el-
hunyt derék katona koporsójára koszorut he-
lyeztek: A 22-ik m. kir. honvéd m. vásár-
helyi gyalog ezred tisztikara szeretett baj-
társának. Az Amai család, a feledhetetlenek.
A m. k. 9-ik kassai honvéd gyalogezred tiszt-
tikara a szeretett bajtársnak. Enyeter Józsi,
a feledhetetlen barátának, Józsi, Csénáthóni
Jenő és neje. A szeretett rokonok. Özv.
Sikó Lajosné. A szeretett vőnek. A forró
szeretett férjnek és legjobb apának. Édes
anyja, testvére és sógora. A legjobb fiának,
testvérnek és sógnak.

— Az előpataki fürdő megnyílt
s nagy látogatottságnak örvend, mint a hoz-
zánk beküldött tudósítás és igen szép név-
sorból látjuk. A fürdőben a királyhágón in-
nen és túlról valamint Romániából is van
nagy szép számban vendégek a fürdővendé-
gek száma 118, a turistáké pedig 68.

— Kremnitzky Aladár nagy-
bocsókói m. k. számvivő erdész, ki a kolozs-
vári erdőigazgatóság kebelében a korábbi

években huzamos ideig volt alkalmazva s kit
előnyösen ismernek Kolozsvár társadalmi kö-
reiben, a földmívelési miniszter kinevezte ide-
iglenes alerdő feltgyelőnek a dévai kir. erdő-
feltgyelőséghez.

— Az „Erdélyrészi fürdők és
ásványvizek leírása” című munka,
mely a Kárpát-egyet kiadásában jelenik meg,
pár nap mulva elhagyja a sajtót. A gazdagon
illusztrált munka 1 f. 20 kr. Radnóti
Dezso titkárnál rendelhető meg.

— Névváltoztatás. Komás Imre
Gyulafehérvári lakos vezetéki nevét belügy-
ministeri engedéllyel „Kárpáti”-ra változ-
tatta.

Szerkesztőségi Izenet.

Repkénynek. Minden tárgy jó, ha az jól fel van
dolgozva, de az elvont (abstract) fogalmak, az olyan
tárgyak, melyek a lélektan körébe vágnak, inkább köny-
vekbe, vagy szakfolyóiratokba valók, mint olyan napi
lapba, melynek tere szorosan a napi események által
van igénybe véve. Különben is a „Szokásról” mint az
erkölcsiség tényezőjéről írni sokkal nehezebb, sokkal
több tanulmány, tapasztalat és életfilozófiát ígé-
nyel, mint a mennyit egy fiatal leánytól várni szok-
tunk és sokkal terjedelmesebb tárgy, minsem annyi
rövidséggel csak megközelítőleg is meg lehetne világí-
títani. Próbáljon könnyebb fajta társaszerző dolgoz-
atokkal felkeresni. Ez talán sikerülni fog inkább.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári kereskedelmi bank
forgalma június havában. Bevételek:
Készpénz áthozat mult hóról 410875 frt.
Betéti könyvecskékre 4491466 frt. Vissza-
tízített váltókból 19288420 frt kamat és
felhajtási díjakkal 457334 frt Visszszámított
váltókból 19864732 frt Osztrák-magyar bank
giro forgalmából 20721952 frt nyílt számlá-
kra 5824029 frt. Részesvény és részesvnydíj
számlákból 3570 frt. Tartalék-alap számlán
12387 frt. Összesen 71428195 frt. Kiadások
betéti könyvecskékre 15736 frt 6 kr. Betét
kamatokeért 647449 frt. Leszámlított váltókért
24716808 Nyílt számlákra 5731605 frt. Vissz-
számított váltókra 13790996 frt. Kamato-
kért 171639 Osztrák-magyar bank giro for-
galmán 2151208 frt. Brtképpapír fiz. számlán
2068783 ft. Készpénz maradvány 1210046
frt. Összesen: 71428195 frt.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Országgyűlés.

Budapest, július 11.

A zárbeszédék folynak ma dél-
előtt folyamán az országgyűlésben a köz-
igazgatási törvényjavaslat felett.

Kemény Pál felolvassa a Sza-
páry gr. miniszterelnök nyilatkozatait,
tanúságul a mellett, hogy a miniszter-
elnök a közigazgatási államosítást nem
képzelte garancia törvények betérjesz-
jesztése nélkül.

Ezután Eötvös Károly foglalko-
zik beszédje elején a „Nemzet”-tel,
mely hazugságok pártjának bélyegez
egy országos pártot a tegnapi törté-
net után is.

Kérdi Eötvös a kormánytól: hasz-
nált-e valaha ujság, mely az ellenzék
néteit vallja, hasonló modort?

Ilyet nem használt és nem is fog
használni soha!

Szavait zajos helyeslés követte a
baloldalon.

Rátér eután a „Pester Lloyd”-ra,
melyet a kormány állampénzen
hizlalt sajtójának mond; (Sza-
páry miniszterelnök tagadólag int) mire
Eötvös feleli:

„Ha a miniszterelnök nem hiszi,
van szerencsém beonyjtani azt a hiva-
taltos átiratot, melyben a miniszter uta-
sítja az államépítészeti és más hiva-
talokat, hogy hirtetessék csakis a „Pester
Lloyd”-nak adia.

Szakértők véleménye szerint ez a
germánizáló lap ezen a réven 100,000
forintnál több szubvencióban részesül.
(Igaz! Igaz! Ugy van! Ugy van! Zajos
helyeslések a szélső balról.)

Eötvös áttér ezután magára a
javaslatra.

Párbajtgyek.

Budapest, jul. 11.

Vécsey Endre képviselő és Gajáry
Ödön a Nemzet szerkesztője között a
képviseletküzásban tegnapi történet szóvál-

H I R D E T É S E K.

Sz. 244—1891.
útv.

636. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Mirosa Szmion lui Niculăj végrehajtónak Varga Pável lui Todor végrehajtást szenvedő elleni 65 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (az aljárakir. járásbíró) területén lévő, Vidaly község határában fekvő, a vidalyi 26. sz. tjkv-ban A 1—15. rendsz. alatt foglalt ingatlanokra az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §. alapján, még pedig az 1. rendsz. 56, 57. hrsz. 165 frt; 347, 349. hrsz. 6 frt 50 kr.; 893, 894. hrsz. 10 frt; 787, 1070, 1071. hrsz. 17 frt; 1326, 1328. hrsz. 28 frt; 1368. hrsz. 1 frt 50 kr.; 2192. hrsz. 2 frt 50 kr.; 2258, 2259. hrsz. 3 frt; 2274, 2328. hrsz. 1 frt 50 kr.; 2337. hrsz. 29 frt 50 kr.; 2353, 2354. hrsz. 16 frt 50 kr.; 2417. hrsz. 15 frt; 2540, 2541. hrsz. 40 frtban az árverést összesen 339 frtban exenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi Julius hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Vidaly község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát, vagyis 33 frt 90 krt o. é. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozott elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tordán, 1891. évi január hó 14-ik napján.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

SOLYMOSI MIKLÓS,
kir. törvényszéki bíró.Sz. 4093—1891.
útv.

641. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi hatósága közhírré teszi, hogy özv. Szűcs Todorné végrehajtónak borsai lakos Bokis Stefánne sz. Lung Mária végrehajtást szenvedő elleni 51 frt 50 kr. tőke követ-

lés és járuléka, valamint a borsai 34. sz. tjkv-beli birtokra nézve kelt zott hitelező Ferenczi Károlynak 200 frt követelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék (a Kolozsvár déli kir. járásbíró) területén lévő, Borsai községben és határában fekvő, borsai 33. sz. tjkv-ban A 1. rsz. 1107. helyr. sz. alatt a fenti végrehajtást szenvedő tulajdonánál foglalt ingatlanra 101 frt becsárban; továbbá csak fenti végrehajtást szenvedő tulajdonánál a borsai 34. sz. tjkv-ban 1. rsz. 308, 311. helyr. sz. alatti ingatlanokra 231 frt; az 8. rsz. 1. helyr. sz. alatti ingatlanra 68 frt; a 8. rsz. 649/1, 650/1, 651, 652/1. helyr. sz. alatti ingatlanokra 209 frt; a 9. rsz. 1067/1. helyr. sz. alatti ingatlanra 19 frt; a 10. rsz. 1108/1. helyr. sz. alatti ingatlanra 207 frt; a 11. rsz. 1321/1. helyr. sz. alatti ingatlanra 50 frt és a 12. rsz. 1572/1. helyr. alatti ingatlanra 138 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a megjelölt ingatlanok az 1891. évi Julius hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Borsai község községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-kát, bánatpénz gyanánt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemb. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozott elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi hatósága, 1891. évi július hó 6-án.

SUTORISZ ALBERT,
kir. törvényszéki bíró.

H o n i g y á r t m á n y .

A már 10 év óta fennálló

ELSŐ ERDÉLYI TÜZMENTES VAS PÉNZSZEKRÉNY-GYÁR

AJÁNLJA

újan szervezett és csak a beavatott vevő által kinyitható

több érdemjellel kitüntetett

tűz és betörők ellen biztos

PÉNZ-, KÖNYV- ÉS OKMÁNY-

VASSZEKRÉNYEIT

minden nagyságban, a legutányosabb árban.

Képes árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld

ŐSZY GÉZA

első erdélyi vas pénzszekrény-gyár

189.

NAGY-SZEBEN.

(19—x)

A KOLOZSVÁRI

KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

LESZÁMITOL VÁLTÓKAT,

ELFOGAD PÉNZBETÉTEKET,

VÁSÁROL ÉRTÉKPAPIROKAT

És

ELFOGAD MEGBIZÁSOKAT

értékpapírok beszerzésére

a legutányosabb feltételek mellett.

Tisztelettel van szerencsénk b tudomására hozni, hogy

BRASSÓBAN

főkötelepet létesítettünk, mely működését már megkezdette.

A főkötelep a modern graphical követelményeknek megfelelőleg teljesen újonnan van berendezve, a legkötőbb gépekkel felszerelve.

A nyomda szakavatott vezetés alatt áll, a mindennemű

KÖNYVNYOMDAI

munkákat, és pedig: hírlapokat, folyóiratokat, könyveket, füzeteket, iskolai értesítőket, okleveleket, részvényjegyeket, bál-, eljegyzési- és esküvői meghívókat, tánczrendeket, árjegyzékeket, körleveleket, falragaszokat, hivatalos nyomtatványokat stb. stb. bármely nyelven is gyorsan, létsélesen készít el.

Felvállal mindennemű

LITHOGRAPHIAI (KÖNYVNYOMDAI)

munkálatokat, részvényeket, zálogleveleket, névjegyeket stb., melyeknek kiállítása versenyez a fővárosi nagyobb műintézetekével.

Raktáron tart mindenféle gyakorta előforduló nyomtatványokat, így ügyvédek, szolgabírák, kör- és községi jegyzők, tagosító mérnökök, kir. bír. végrehajtók számára.

ÁRAI HATÁROZOTTAK, OLCSÓK.

E vállalatunkat is a nagy közönség jóakaratu szives figyelmébe ajánlv, vagyunk

Kiváló tisztelettel

„KÖZMŰVELŐDÉS”
IRODALMI ÉS MŰNYOMDAI RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG.

015. (3—4)

!! Még csak rövid ideig tart !!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGE LADÁS

G Á M E N T Z Y J Á N O S - n á l ,

Főter, Gróf TELEKI-ház.

Miután üzletem rövid idő múlva teljesen feloszlik, mintegy 20,000 frt értékű raktáromat

eddig elé nem fordult olcsó árakban eladom.

Kereskedők részére nagy hasznavehető pártiek.

Ez alkalommal felkérem mindazon tisztelt vevőimet, kiknek folyó számlájok nállam rendezve nincs: folyó évi július havában kifizetni sziveskedjenek.

620. (4—x)

!! A leszállított szabott árakból újabb, nagyobb engedmény !!

CSAK RÖVID IDEIG !!!

Üzlet feloszlás miatt hatóságilag engedélyezett

nagy végeladás

a volt MERZA GERŐ-féle

ÜZLETBEN

(főter 12. sz.) most Rendes Szidor és Testvére cég

ÁRJEGYZÉKI KIVONATA.

Sima és mintázott dupla-széles foule ruhakelmék, ezelőtt 65 kr., most 38 kr.

Franzia divatkelmék, ezelőtt 1 frt 20 kr., most 65 kr.

Valódi angol kamgarnok, ezelőtt 2 frt 10 kr., most 95 kr.

Fekete kelme tiszta gyapju 80 kr., 1 frt, 1 frt 20 kr. 1 frt 50 kr., 1 frt 95 kr.
Foularde selymek, ezelőtt 1 frt 75 kr., most 90 kr.
Pongis selymek, ezelőtt 2 frt 40 kr., most 1 frt 20 kr.
Fekete Merveilleux)
tiszta selyem) ezelőtt 2 frt 60 kr., most 1 frt 45 kr.
Zefirek, angol mosó,)
80 cm. széles) ezelőtt 45 kr., most 30 kr.
Franzia Voileok, ezelőtt 55 kr., most 25 kr.
Mintázott fekete selymek, ezelőtt 2 frt 50 kr., most 1 frt 45 kr.
Franzia battistok 45 krtól kezdve.

CONFECTIO

NAGY VÁLASZTÉK, LEGDIVATOSABB KIVITELBEN.

Esőköpenyek, ezelőtt 14 frt, most 4 frt 50 kr.
Sétaköpeny kitűnő kelméből, ezelőtt 28 frt, most 14 frt.
Porköpenyek 4 frt, 6 frt 50 kr., 7 frt 50 kr. és 8 frt 50 kr.
Selyem gloria köpeny, ezelőtt 22 frt, most 11—15 frt.
Kabátok (Jaquettek) 4 frt, 6 frt, 7 frt 50 kr., 9 frt és 11 frt.

Diszek, gyöngy és fénytelen (matt) paszomományok és sok egyéb újdonságok forintoként 40 kr. engedménnyel.

Ruhakelmék

melyek a végeladásban vásároltattak, a legrövidebb idő alatt és a legolcsóbban

főüzletünk műhelyében

készítésre elvállaltatnak kitűnő szabásunk és Mme Bergartól szerződöttetett troussirozó és díszítőnők közreműködése mellett.

Miután a végeladás csak rövid ideig tart, az árak általánosan is rendkívül leszállítottak.

Kiváló tisztelettel

621. (7—x)

Rendes Szidor és Testvére

Kolozsvárott.